

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO ĮSTATYMO NR. I-1489 2
STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 17¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Įstatymo projekto tikslas – Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme apibrėžti Kultūros pasą, nustatyti jo paskirtį, įgyvendinimo principus ir aprėptį, kitus aktualius šios priemonės įgyvendinimo aspektus, t. y. numatyti jo vietą Lietuvos Respublikos švietimo sistemos sandaroje.

Šiuo metu Kultūros paso priemonės įgyvendinimo aspektai (skirtų lėšų panaudojimo intensyvumas, pasirenkamų kultūros paso paslaugų įvairovė ir regioniškas, pavėžėjimo sistemos taikymas) savivaldybėse skiriasi, o tai reiškia, kad skirtingose savivaldybėse augantys vaikai gauna skirtingo lygio paslaugų įvairovę ir/ ar kokybę.

Kultūros srities tyrimų (Gyventojų dalyvavimas kultūroje ir pasitenkinimas kultūros paslaugomis 2023, užsakovas – Lietuvos kultūros taryba) duomenys ir rekomendacijos identifikuoja, jog ankstyvosios kultūrinės patirtys prisideda prie asmenų tolesnių savanorystės, pilietiškumo nuostatų formavimo. Todėl būtina plėsti Kultūros paso aprėptį nustatant, kad Kultūros paso paslaugos teikiamos taip pat ir vaikams, dalyvaujantiems ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programose.

Apie tokio reglamentavimo poreikį iš esmės pasisakė ir 2023 m. birželio 8 d. Švietimo ir mokslo komiteto ir Kultūros komiteto bendru sprendimu Nr. 106-S-1/ 121-S-1 sudaryta darbo grupė bendroms švietimo ir kultūros problemoms bei jų sprendimo būdams detalizuoti (darbo grupės 2023 m. gruodžio 18 d. sprendimas).

Atkreiptinas dėmesys, kad kultūros paso plėtros būtinybę taip pat numato 2020 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ patvirtintos Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 72.5 punktas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Lietuvos Respublikos Seimo narys Vytautas Juozapaitis.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Kultūros paso priemonės įgyvendinimas šiuo metu reglamentuojamas Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl kultūros paso koncepcijos patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu „Dėl kultūros paso administravimo ir finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme siūloma apibrėžti Kultūros pasą, nustatyti jo paskirtį, įgyvendinimo principus ir aprėptį, kitus aktualius šios priemonės įgyvendinimo aspektus.

Siūloma nustatyti, kad kultūros paso paslaugos teikiamos ir ikimokyklinio bei priešmokyklinio ugdymo programose dalyvaujantiems vaikams.

Taip pat siūloma, kad kultūros paso administravimo, jo finansavimo, indeksavimo pagal savivaldybių socialinius ir ekonominius rodiklius tvarka būtų reglamentuojama kultūros ministro ir švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Įstatymo projektas neigiamos įtakos korupcijai ir kriminogeninei situacijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai
Projektas verslo sąlygoms ir jo plėtrai neigiamos įtakos neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams
Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios
Nėra.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka
Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus
Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Iki 2025 m. sausio 1 d. turės būti atnaujintas Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymas „Dėl kultūros paso koncepcijos patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymas „Dėl kultūros paso administravimo ir finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektui įgyvendinti reikalingos lėšos, jų šaltiniai priklausys nuo šio Aiškinamojo rašto 12 punkte numatytais teisės aktais nustatytų aplinkybių.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis
Reikšminiai žodžiai: kultūra, švietimas, kultūros pasas, kultūrinė edukacija, kultūrinis ugdomumas.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.